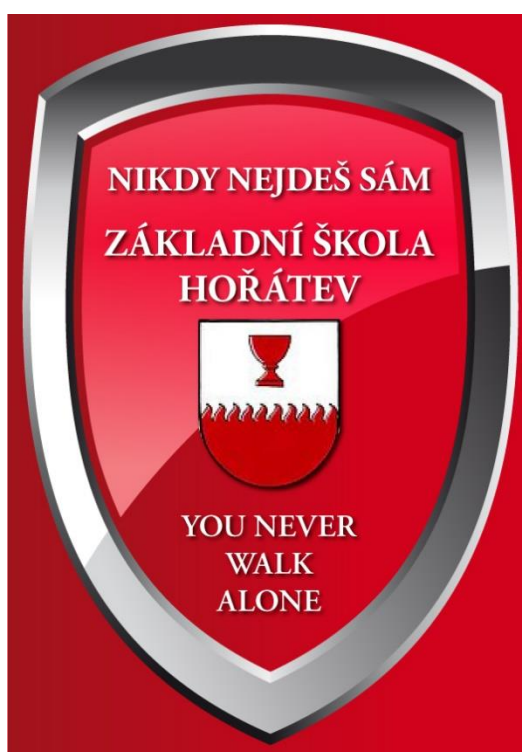

**Základní škola a mateřská škola
plukovníka Bedřicha Krátkorukého, Hořátev**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU**

Platnost od 1.1.2021

**Základní škola a mateřská škola plukovníka Bedřicha Krátkorukého,
Hořátev, Hořátev 79, 289 13 Zvěříněk**

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro školní družinu

Adresa školy: Hořátev 79, 289 13 Zvěříněk

Ředitel školy (statutární zástupce): Mgr. Milan Vydra

Zástupce ředitele školy: Milada Vyšohlíková

Vychovatelky školní družiny:

Hana Čepičková, Světlana Vydrová, Markéta Brunclíková

IČO: 750 30 632

REDIZO: 600 050 955

IZO MŠ: 150040784

Kontakty:

Telefon ZŠ: 325 51 41 56

Telefon MŠ: 325 51 41 69

web: www.horatev.cz

e-mail: zs.horatev@worldonline.cz

datová schránka: az5pfer

Zřizovatel školy:

Obec Hořátev, Hořátev 17, 289 13 Zvěříněk, IČO 239119

Platnost dokumentu:

Od 1.1.2021, (nahrazuje předchozí ŠVP platný od 10.6.2014)

Pedagogická rada projednala dne 7.1.2021

.....
Mgr. Milan Vydra
ředitel školy

razítko školy

Obsah:

- hygiena a bezpečnost ve školní družině (dále jen ŠD)
- ekonomické a personální podmínky
- cíle a kompetence
- program výchovy a vzdělávání
- přehled činností
- plán ŠD

Hygiena a bezpečnost v ŠD

- ŠD při ZŠ Hořátek naplňuje od 1.1.2021 dvě oddělení podle vyhlášky č.74/2005 Sb.
- Oddělení školní družiny prostorově využívají k odpočinkové činnosti třídu v půdní vestavbě základní školy a polytechnickou učebnu. Podlahová krytina na oddech žáků je koberec, ostatní plocha – PVC.
- Prostory ŠD jsou vybaveny odpovídajícím zářivkovým osvětlením, koberec pravidelně vysáván a PVC udržované pravidelným úklidem, místnost je pravidelně větrána okny.
- Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobena zájmovým kroužkům a mimoškolním zájmovým útvarům žáků.
- Do klidového režimu po obědě je denně zahrnut odpočinek s četbou nebo poslechem, beseda v kruhu, výtvarná nebo hudební chvilka. Zájmová činnost je specifická pro malotřídní školu – více ročníku v jednom oddělení.
- ŠD využívá školní zahradu – centrum volnočasových aktivit, pořádá pravidelné vycházky do okolí, které jsou přizpůsobeny výuce a času odchodu žáků.
- Lékárna první pomoci je na chodbě základní školy a je přístupná k ošetření po celý den, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou zapsány u vychovatelek a vyvěšeny ve sborovně, vychovatelky aktivně ovládají ošetření žáka a jsou proškoleny v první pomoci.
- Na začátku školního roku, před prázdninami a dalšími akcemi jsou žáci proškoleni o bezpečnosti. O poučení je veden záznam v přehledu výchovně vzdělávací práce. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o bezpečnosti.
- ŠD má zpracován a každoročně obnovován řád ŠD, používá roční plán ŠD, týdenní plány, vychovatelky spolupracují na plánu školy a přizpůsobují se školním akcím.
- K bezproblémovému chodu ŠD je třeba vést žáky jednotlivých ročníků k příznivému sociálnímu klimatu, vzájemnému respektu, přátelskému vztahu ke spolužákům a pracovníkům školy, naučit je asertivně řešit konflikty – bránit se šikaně a sociálně patologickým jevům. Vychovatelky jsou nápomocny při řešení problémů žáků.
- Vychovatelky spolupracují s rodiči, účastní se informativních schůzek i individuálních konzultací a naplňují minimální preventivní program školy.

Ekonomické a personální podmínky

- Spotřeba elektřiny je hrazena zřizovatelem v rámci obecního rozpočtu pro základní školu, spotřební materiál na výrobky používají žáci vlastní (nůžky, lepidla, pastelky, tužky apod.), pro prezentaci školy a družiny je hrazen z neinvestičních nákladů. Mzdy vychovatelek jsou hrazeny z prostředků státního rozpočtu,

- Úhrada neinvestičních nákladů žáka ve školní družině je daná pokynem pro poskytování úplaty za vzdělávání – školní družina a činí 120 Kč měsíčně (podle dohody s rodiči žáků lze hradit celoročně nebo půlročně). Platba se poukazuje převedením částky s variabilním symbolem 3xxx na účet školy.
- Vychovatelky ŠD jsou zařazeny podle kategorizace prací, účastní se akreditovaných kurzů a programů DVPP, využívají samostudium.
- Podle možností vedou vychovatelky zájmové kroužky žáků na základě specializace a vlastního zaměření.
- Vychovatelky podporují všeobecný rozvoj žáků, úzce spolupracují s učiteli a vedou žáky ke vztahu ke své obci (v rámci spolupráce s obecním úřadem – vítání občánků, místní spolky – hasiči, myslivci, důchodci, sportovní kluby).

Cíle školní družiny a kompetence

Vycházejí z obecných zásad a cílů výchovy a vzdělávání, uvedené v § 2, zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon)

- Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole a k vzdělávání, naučit je rozlišovat čas práce a odpočinku. Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled, umožnit osvojení si strategie učení a motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, pomáhat rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi.
- Výrazně motivovat nabízené zájmové činnosti a rozvíjet v nich praktické dovednosti, naučit vztahu k vlastní práci, využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvorbě, naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci, zhodnotit svoji činnost, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a postoje (psychohygienu).
- Naučit žáka správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům (oslovení a zdravení, žádost o pomoc, nevyvolávat konfliktní situace, pomoc staršího mladšímu při činnostech apod.). Samostatně řešit problémy, vytvářet postoje k problému. Rozvíjet kamarádství a toleranci, vést ke komunikaci, rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Vést žáka ke správnému chování k pedagogům, občanům obce a ostatním dospělým (oslovení a zdravení, poznat rozdíl mezi známými lidmi, dětmi a dalšími, žádost o pomoc, setkávání s občany při akcích apod.). Etika při jednání s příchozími návštěvami do školy. Rozpoznání ohrožení, prevence s využitím minimálního preventivního programu, využití socializačních her a kruhu pravdy a pohody.
- Vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě (učit žáky chránit si zdraví a být za ně zodpovědný), účastnit se školního programu environmentální výchovy, vysvětlovat neznámé nebo nepochopené pojmy (ekologie apod.), využívat vycházek a výletů do okolí, poskytnout možnost účastnit se školy v přírodě, kterou pořádá základní škola ve spolupráci s ŠD.

Kompetence jsou utvářeny v celém průběhu období ve školní družině od 1.ročníku

- *K učení* – žák pochopí nutnost přípravy na vyučování, aktivně se účastní didaktických her, využívá výukových programů, v rámci sebevzdělávání samostatně čte a třídí informace, používá encyklopedie a internet, zdokonaluje se v problémových předmětech.

- *Komunikativní* – žák je schopen vyjádřit své myšlenky, poznatky, názory v souvislém ústním projevu, naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům, zapojuje se do diskuze.
- *Sociální a personální* – podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ní požádá.
- *Občanské* – respektuje názory a přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe základní principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností (seznámení s řádem ŠD, Úmluvou o dětských právech), chrání a oceňuje kulturní a historické dědictví, aktivně se zapojuje do kulturního života (státní svátky, významné dny, vánoční vystoupení, dny otevřených dveří, den matek, zápis do 1.ročníku, odchod žáků na 2.stupeň ZŠ atd.) chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy (Den Země, třídění odpadu, sběr starého papíru, Zdravé zuby, besedy, atd.).
- *Pracovní* – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, využívá svých získaných zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na povolání (pracovně – technická činnost), v oblasti informatiky se zapojuje do přípravy na vyučování formou opakování nabytých vědomostí s využitím výukových programů, umí zadat jednoduché vyhledávání na internetu (od 2.ročníku).

Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

Jsou stanoveny v souladu s vyhláškou o zájmovém vzdělávání 2005/74 ve znění pozdějších předpisů. Vychovatelky školní družiny zajišťují přihlašování a odhlašování žáků. Podmínkou pro zařazení žáka do školní družiny je písemná přihláška. O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy podle kritérií pro přijímání žáků do školní družiny. Tato kritéria platí v případě, kdy počet žádostí podaných zákonnými zástupci žáka o přijetí do školní družiny překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu žáků pro školní družinu.

1. **Žáci, jejichž rodiče jsou zaměstnaní**
2. **Věk žáka (přednostně se přijímají žáci 1. – 3.ročníku)**
3. **Sourozenec ve školní družině**
4. **Trvalý pobyt žáka mimo obec Hořátev (dojíždějící žáci)**

U všech kritérií se uplatňuje pomocné kritérium – k docházce nebudou přednostně přijímáni žáci, jejichž zákonní zástupci v předchozích obdobích opakovaně včas nehradili poplatky školy (úplata za ŠD, MŠ nebo stravné).

Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do ŠD sdělí rozsah docházky a způsob odchodu žáka ze školní družiny v zápisním lístku, který je platným dokumentem školy.

Ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny, pokud tento žák soustavně porušuje nebo nějakým významným projevem porušilo kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě nenavštěvuje školní družinu, porušuje školní řád nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

Odhlášení žáka je možné během celého školního roku pouze písemnou formou, pokud tak zákonný zástupce neučiní, musí zaplatit celý poplatek za využívání školní družiny.

Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Vychovatelky ve školní družině respektují individualitu každého žáka, vytváří přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracují adekvátně, s přihlédnutím k jejich handicapu, s rodiči a s pedagogickými pracovníky. Při výběru činností ve školní družině, při motivování a hodnocení žáků je brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Dle stupně a charakteru jejich handicapu umožňují začleňování do volnočasových aktivit a zajišťují podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. V případě nutnosti ŠD spolupracuje s odbornými pracovišti.

Mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných žáků. Pro tyto žáky školní družina organizuje aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahu a sociální a emocionální inteligence.

Program výchovy a vzdělávání

Je inspirován kapitolou RPV pro 1.stupeň ZŠ „Člověk a jeho svět“, je tvořen dle podmínek typu školy – malotřídní ZŠ se školní jídelnou, s ohledem na umístění školy – vesnická ZŠ a s ohledem na dojíždění žáků z okolních obcí.

Místo, kde žijeme

- domov – kruh rodiny a jejích členů, organizace života rodiny, zdravé prostředí v rodině, posílení vztahu k rodině, výroba dárek pro členy rodiny, spolupráce s rodinou, den matek
- škola – vstup do školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole, den otevřených dveří
- obec – důležitá místa v obci, obecní úřad, obchod, knihovna, historické stavby, spolupráce se spolky myslivců a hasičů, doprava, podíl na prezentaci vlastními pracemi žáků, vítání občánků, vánoční zpívání
- naše vlast – besedy o státních svátcích a významných dnech, pojem vlastenectví – národ, historie, Praha – hlavní město, ostatní významná místa ČR

Lidé kolem nás

- soužití lidí – v rodině, v kolektivu třídy a družiny, v zaměstnání, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura – etnika, přijetí cizinců do kolektivu
- chování mezi lidmi – pravidla slušného chování, principy demokracie (řekni svůj názor, budu naslouchat, mám svůj problém – vyslyš mě)
- vlastnictví – soukromé (neber, co není tvé), veřejné (máme společné hračky, nerozbíjej nebo se přiznej, společně budeme uklízet), peníze (obědy, autobus)
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dětí, související povinnosti podle brožury Dětská práva „Vím, co smím“.

Lidé a čas

- správný režim dne při docházce do školy, správné využití volného času (ne pouze televize a počítač) při sportu, pohybu, návštěva muzeí a památek, rozdělení ročních období do zájmových aktivit (sběr hub a pouštění draka, sáňkování a bruslení, jarní hry dětí, letní aktivity, školy v přírodě, jízda na kole, sběr léčivých bylin)

Rozmanitost přírody

- tématické vycházky do okolí školy a blízkých lesů, práce s přírodním materiálem, ekologická výchova, třídění odpadů, celoroční projekt „STROM“, návštěva ZOO

Člověk a jeho zdraví

- v návaznosti na učivo rozvoj zkušeností s ošetřením nemocného nebo zraněného člověka, používání důležitých telefonních čísel a přivolání pomoci, četba z knihy „Já to zvládnu“ a „Příběhy z měsíční houpačky“, naplňování minimálního preventivního programu školy, prevence šikany

Plán školní družiny

ZÁŘÍ

Já, škola a kamarádi

- seznámení starších žáků s prvňáčky pomocí seznamovacích her
- postupné seznamování se zásadami správného chování ke svému okolí
- stolování, hygiena, pravidla slušného chování, úcta k dospělým
- kreslím sám sebe - tvorba tabla na školní rok 2020-2021
- dopravní výchova formou již tradiční školní hry zvané Želviáda, která je zakončena jízdou zručnosti na kole a zkouškou dopravních znalostí nabytých během hry

ŘÍJEN

Barvy podzimu

- vycházky v podzimní přírodě, louka, les, rybník
- seznámení se zásadami správného chování během vycházek i v přírodě
- hry v podzimní přírodě, sběr přírodnin pro výtvarné i pracovní činnosti
- malování v terénu

LISTOPAD

Podzimní počasí a já

- beseda o podzimním počasí, vhodné oblečení, důležitost pohybu a otužování pobytem na čerstvém vzduchu
- seznámení se zdravou stravou, hojnost vitaminů v podzimním ovoci a zelenině
- hravé vaření z ovoce a zeleniny

PROSINEC

Tradice a zvyky

- Advent, Vánoce beseda na téma České Vánoce, seznámení s vánočními zvyky v jiných zemích
- poslech a zpívání koled
- příprava na vánoční besídku
- pečení perníků
- četba na pokračování Vánoční příběhy

LEDEN

Evropa náš světadíl

- seznámení s Evropou zakončené výtvarnou soutěží
- místa Evropy, která znám a která bych rád navštívil
- ukázka fotografií
- hledání evropských měst na internetu i v encyklopediích práce v týmu
- mapa Evropy - seznámení a hra najdi zemi – město

- výtvarné činnosti na téma Evropa

ÚNOR

Z pohádky do pohádky

- pohádková hra zakončená karnevalem a tombolou
- luštění křížovek s pohádkovou tematikou
- stolní hra z pohádky do pohádky
- procházka pohádkovou vesnicí – zapamatuj si pohádkové postavy, které jsi během procházky potkal
- návštěva divadla pohádkové představení – dle nabídky

BŘEZEN

Zimo zimo táhni pryč, nebo na tě vezmu bič!

- pozorování prvních známek jara s fotoaparátem během procházky
- získávání potřebných vědomostí o jarní přírodě pomocí her v přírodě
- příprava Mořeny pro tradiční vynášení paní zimy do Výrovky
- po stopách Mořeny vycházka podél Výrovky
- velikonoční zvyky a obyčeje
- zdobení kraslic s rodiči

DUBEN

Země náš domov

- ekologicky motivované činnosti hry, diskuse, výtvarné i pracovní činnosti
- návštěva sběrného dvoru, vyvození významu třídění odpadu
- pomoc s úklidem v obci ve spolupráci s obecním úřadem
- příprava čarodejnice na pálení čarodejnic v obci

KVĚTEN

Ten dělá to ten zas ono

- návštěvy rodičů ve družině a besedy s nimi o jejich povolání
- exkurze do místní kovárny
- mé vysněné povolání - kreslení
- pantonima
- opakování zásady správného stolování – skupinová hra naše restaurace

ČERVEN

Chci být zdravý, sportuji

- oslava Dne dětí
- příprava na atletický čtyřboj malotřídních škol, sportovní hry na fotbalovém hřišti, sportování v přírodě louka, les
- týmové hry s důrazem na spolupráci ve skupině

Provoz školní družiny:

Ranní družina: 7:00 – 7:45

Odpolední družina: 11:30 – 17:00

Přehled státních svátků a významných dnů, důležitých pro besedy a rozvoj vědomostí žáků

- 27.září – Den bez aut
- 28.září – Den české státnosti / Sv.Václav
- 1.říjen – Den seniorů
- 4.říjen – Den zvířat
- 20.říjen – Den stromů
- 28.říjen – Den vzniku samostatného Československa / T.G.Masaryk
- 2.listopad – Památka zesnulých
- 17.listopad – Den boje za svobodu a demokracii / sametová revoluce 1989
- 3.prosinec - Mezinárodní den osob s postižením
- 10.prosinec – Den lidských práv
- 24.prosinec – Štědrý den / svátky vánoční
- 1.ledna – Nový rok, Den obnovy samostatného českého státu / odloučení Slovenska 1993
- 27 leden – Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinů proti lidskosti
- 21.únor – Mezinárodní den mateřského jazyka
- 22.březen – Světový den vody
- březen – duben: Velikonoce
- 28.březen – Den učitelů / J.A.Komenský
- 7.duben – Světový den zdraví
- 21.duben – Den země
- 1.květen – Svátek práce
- 2.květnová neděle – Den matek
- 8.květen – Den vítězství / osvobození ČR a konec 2.světové války v ČR
- 31.květen – Den bez tabáku
- 1.červen – Den dětí
- 5.červenec – Den slovanských věrozvěstů / Cyril a Metoděj
- 6.červenec – Den upálení mistra Jana Husa / 1415

Přehled zájmových činností

- Estetická – výtvarná, hudební, literární
- Pracovně technická
- Sportovní a turistická
- Veřejně prospěšná
- Přírodovědná
- Odpočinkové a relaxační činnosti
- Odpočinek a hry s hračkami na koberci
- Relaxační cvičení – jóga pro děti
- Poslech četby nebo poslech pohádek
- Pobyt na školní zahradě nebo v přírodě

*Vypracovala Hana Čepičková, Světlana Vydrová a Milan Vydra.
Pedagogická rada schválila dne 7.1.2021.*